

במה מדליקין פרק שני שבת

כד.

עין משפט נר מצוה

בט א מיי פ"ב מהל (מהל)
תפלה ה"י ו"פ"ג)
המלכות צרכות הלכה ו סמנ
עפ"י ח טושי"ע א"ח סי'
מפד עפ"ק א'
ב ג מיי פ"ב מהל צרכות
הלכה ה סמנ ע"ש טושי"ע
א"ח סי' מפד:
גא ג מיי פ"ב מהל תפלה
הלכה י סמנ עשין ע'
טושי"ע א"ח סי' מפד סמ"א א'
וסמנ חל ספ"ק ג':
גב ד מיי ע"ש ה"י די טור
טושי"ע א"ח סי' מפד
ספ"ק א' ג':
גה ה ע"ש ספ"ק ג':
גד ו מיי ע"ש ה"י ו"י סמנ
ע"ש טושי"ע א"ח סי'
מפד עפ"ק ג':

מוסף תוספות

א. דהוא גזירה היא. מוס'
ענין לעיל כ"א. ד"ה נ"ה
טוס' גזירה ופ"ק וקום ונגזר
מזה לגמרי. ב. דהא גזירה
היא. מוס' ה"ל"ט. ג. א"י"ג
ד"ה גזירה' שאר נהרות
אטו ירדן ולא תענית
דאיכא נטפיא א"פ"ה גזר
ד"י"ט אטו שבת ד"י"ט
ושבת כי דהדי גינהו. מוס'
ה"ל"ט. ד. דהא כיון
גזירה שאר ימה, שהיא
מלאכה בגזירה של תורה,
חשיבין להו כהוא דכר'
אבל כ"פ כל הכלים גבי
טלילור דרבנן א"י"ג
דמשום חשש הוצאה
אפרים. חומרא יתירא
היתה ולא גזרינן בה ד"י"ט
אטו שבת. רע"ב. ה. ל"פ
שאריה רגוריה לכלום. מוס'
ה"ל"ט. ו. שמדליק בערב
שבת ואיכא למגור שמא
יטה בשבת. מוס' ה"ל"ט.
ז. מלישנא דברייתא. ח'
ה"ר"ן. ט. ו"ל אטו אלא
ב"י"ט החת להית
בער"ש. מוס' ה"ל"ט.
י. דליכא למיחש להטי'
וכ"ש דהוה לן למשרי
ב"י"ט. א"י"ה. עשה לה"ר.
י"א. שפ"ק ד"ל"א בשמן
שירפ"ה בין הלכות
חוכמה. י"ב. ו"ה
דאיבעיא להו בבהמ"ז
ולא איבעיא להו בתפלה,
משום. י"ג. ה"ר.
י"ד. מוכיב ל"ה. מ' ה"ר.
י"ה. שכל שיש בה הודאה
לשעבר ואומר בהודאה.
מאלי. י"ז. כיון כל תפלה
להבא. מאלי. י"ח. והנכון,
דהתם לאו דאסיר בעשיית
מלאכה, אלא. רע"ב.
י"ט. שאין מחזירין אלא
ביום שיש בהם קרבן
מוסף, אבל אין בהם קרבן
מוסף כגון חנוכה ופורים
שחרית ומנחה, תענית
ומעמדות אין מחזירין
אותו. הגהות מנד"ס.
י"ז. אלמא כל כה"ג לאו
שק"י מקרי. י"ח. ה"ר.
י"ט. שבעה שהתפלה בתענית
ה"י. י"ח. ה"ר.
כ"א. דאיכא נביא ביום, כיון
דליכא נביא במנחה אין
מחזירין. מוס' ה"ל"ט.
כ"ב. דמפסיר נביא במנחה
בשבת כשהל ב"י"ט, לאו
דוקא נביא, אלא. מוס'
מגילה ט"ז. ד"ה הקולא.
כ"ג. ופסקי היינו הפסטה.
כ"ד. מגילה ט"ז. ד"ה הקולא.
כ"ה. וקראמין' דאין
מפסירין. מוס' ה"ל"ט.

ולא גזרי' נתן לתוך חלב מהותך שמן אטו לא נתן דבלא נתן נמי לא
אסור אלא אטו שאין מהותך א"ע. דבלא מהותך גזרינן גזרה לגזרה
דגזרי' אטו שאינו מהותך ושאינו מהותך אטו שמא יטה הא לא חשיב
גזרה לגזרה. דכשאינו מהותך ודאי יטה לפי שאינו נמשך אחר הפמילה
אצל הכא משום שמנ"ה עליו לית

לן למימר ודאי יטה ומיך ר"י דהכא
לא חשיב גזירה לגזרה ד"י"ט ושבת
כי הדדי יניחו כדלמרינן צפרק צמיה
אשה (לקמן דף ט. ו) וס"ס גבי סגל
המסומר' וקשה לרש"י דהכא גזרינן
י"י"ט אטו שבת וצריש כל הכלים
(לקמן דף קד. ו) וס"ס מסקינן דלא
גזרינן ושמא אין להשוות גזרות של
חכמים זו לזו אומ"ס שאינם צמלאכה
אחת. ד' גזירה י"י"ט אטו שבת.
וקשה לרש"י הא דתנן צ"ג"ג דבית
(דף ט. ו) וס"ס מעשה וסאל ר' טרפון
עליה ועל החלה שנטמאת ואמרו לו
לא יזיז ממקומה. והשתא לרצה
אמאי לא יזיזנה והא חזיא להיסק
תחת מבשילו דלא שייך זה למיגור
י"י"ט אטו שבת כמו צממין ולפי טעמא
דאין שורפין קדשים זבים טוב ניחא
ולרין לדחוק דגזרינן חלה בשבת
אטו שבת. ו

תניא בוותיה דרב חסדא. וא"ת
והא' משמע חוץ משמן
שריפה דאין מדליקין בשבת ולא
צ"י"ט והיינו דלא כרז חסדא דלר"י
מדליקין בשבת. ו"ל דה"ק כל אלו
שאמרו אין מדליקין בשבת מדליקין
זיזי טוב וכו'. אומ"ס שמדליקין
בשבת מדליקין זיזי טוב מוח משמן
שריפה שאף על פי שמדליקין בשבת.
אין מדליקין זיזי טוב וכו'.

איבעיא להו מהו להזכיר שר'
חנוכה בברכת המזון.

מימיה דהך מילתא הוה ליה לאסקי
לעיל גבי מילי דחנוכה. ו

מהו להזכיר שר' חנוכה בבהמ"ז.
ב' תפלה פשיטא א"ע דלמזכיר
משום דתפלה צ"צור הוא ואיכא
פרסומי ניסא אצל צהמ"ו שצ"ת.
ליכא פרסומי ניסא כולי האי:

מוזכיר בהודאה. דעל הסיס
הודאה היא ולא תפלה. ו

בבונה ירושלים. כמו צ"ח
שאומר יעלה ויבא צבונה
ירושלים. וימשום דיעלה ויבא היא

תפלה ותחנונים תקוה. וצבונה
ירושלים דהיא נמי תפלה וצ"ח
תיקוה צעודה שהיא תפלה להשג
ישראל לירושלים: או ד"למא כיון
דלא אסור בעשיית מלאכה ב'ו. והא
דלמך צ"ג דמגילה (דף כז. ו) וס"ס
כל שיש צו ציטול מלאכה לעס כגון
תענית צ"צור וט' צ"ח קורין שלשה
ושאין צו ציטול מלאכה לעס כגון
ראש חודש וחולו של מועד קורין
ד'טו היינו מנהג צעלמא שאין רגילין
לעשות מלאכה. ו

ד'תני ר' אושעיא (בוותיה) ב'ו. מהכא לא הו צעי למיפוט לעיל דאינו מזכיר חנוכה בצרכת המזון דליכא דדוקא נקט תענית ומעמדות אצל חנוכה ופורים אף על פי שאין צהן קרבן מוסף לרין להזכיר משום פרסומי ניסא ואיכא ליכא למיפוט צעלמא נקט תענית ומעמדות משום תפלה מוסף והוא הדין דחנוכה ומייהו אף צמנוכה ופורים אס לא אמר בתפלה אין מחזירין אותו. דכמניא צהדיא צמוספמא דצרכות (פקד מ"ה): תעניות ומעמדות ערבית שחרית ומנחה ב'ו. מה שפי' הגאונים שאין אנו רגילין לצומרה ערבית ואפילו שחרית שמא יארע לו אונס חולי או צולמוס ונמלא שקרן בתפלתו ומה שש"ס מתפלל שחרית היינו לפי שא"א שלא יענהה אחד מהם וקשה לר"י אס כן היאך ליה ארס תעניתו ופורע הלא ימלא שקרן בתפלתו קודם תקנת הגאונים ולעיל צ"ק (דף י"ה). דלמך ליווך מר וליפרע הלא כבר התפלל תפלת תענית. אלא דהא דמ"א דאמר רב אהרבי ב'ו. מימיה תרמי מילתא דרז למה לי לאשמועינן יום טוב שחל להיות בשבת. וכו' ראש חודש דליכא נביא כלל ומיך ר"י דהא מכלל צהירמא איתמר:

שא"למא שבת אין נביא במנחה. וקשה לר"י דתנן צפרק שלישי דמגילה (דף כ"א. ו) וס"ס ע"ש צשני וצממישי וצשבת צמנחה קורין שלשה ואין מפסירין צבניה ומיך ר"ת דנביא דהכ"ה היינו כמזכיר שהיו מפסירין צמנוכים צשבת צמנחה כדלמך צפרק כל כתי' (לקמן דף קט. ו) צהרעלע פסקי סידרל צמנוכים צשבת צ"ה וצמגילה צ"ה אירי צבניה צמנח:

ולית

צרכות המזון. בתפלה פשיטא לן שהרי להלל ולהודאה נקצבו
כדלמרינן לעיל. לא מוכרינן. לא חייבו להזכיר: אינו מוכיר. אינו
צריך להזכיר: מה תפלה צרכות הודאה. דהא כולה מילתא דחנוכה
עיקרה להודאה נתקנה: צהודאה. צרכות הארץ: ואומר מעין

המאורע צעודה. לבקש רחמים על
ישראל ועל ירושלים להשיג עבודה
למקומה לעשות קצבות היום: שני
תממישי. משמע של כל צמנות השנה
ומאי צבדתייהו לזוכרם ולחלקם
משאר ימות השנה: של תעניות.

שהיו גזרים תעניות על הגשמים שני
ותממישי וישני צמנ' תענית (דף י. ו):
ושל מעמדות. כלומר לימים של
מעמדות שהיו מתענין ארבעה
תעניות צשבת שני ושלישי ורביעי
ותממישי ומעין המאורע דידהו תפלת

תענית: ערבים. לילי כניסתן ואע"פ
שאוכל ושותה כל הלילה מתפלל
תפלת תענית מלאחר שנקנס היום
והכי נמי אמר רז הונא צמסכת
תענית (דף י"א): יתד שקבל עליו
תענית אף על פי שאוכל ושותה כל
הלילה מתפלל תפלת תענית. וצתשו'
הגאונים מלאתי צרייתא שנו רבותינו
פעמים שאלם שרו צתענית ואינו
מתפלל ופעמים שאינו שרו צתענית
ומתפלל הא כיצד כאן צכניסתה כאן
צזילתה כלומר ערב תענית אע"פ
שעתיד לאכול לאחר תפלה מתפלל
תפלת תענית וליל מחמתו אף על פי
שעדנו צתענית מתפלל תפלת
ערבית אינו מתפלל תפלת תענית.

וסוף דברי הגאונים כהנו אצל אין
אנו רגילים לומר ערבית ואפילו
שחרית שמא יארע לו אונס חולי או
צולמוס ויטעום כלום ונמלא שקרן
בתפלתו: אין מחזירין אותו. דלאו
דאורייתא יניחו: צצרכות המזון. של
ערבית צכניסתו וכו' צזילתו צכצר
ערב: היום: של חנוכה צמוספין.
תפלת מוספין דשבת ור"ה צשבתן
ימי חנוכה מהו להזכיר על הניסים
צהודאה: צד' תפלות. ערבית
ושחרית מוסף ומנחה וכיון שחוצת
תפלה זה היום אינה פחותה משאר
תפלות של יום: אין נביא צ"ת.

הכא נמי הואיל אלאמא ר"ח אין
מוספין צמנוכה אלא צעי לאזכיר:
הכא איסיה (בשחרית וערבית)
ומנחה. וכיון שהיום מחויב צצרכות
תפלות כו כן וז: המפטיר צבניה
צמנחה צשבת. מלאכי צתשוצת
הגאונים שהיו רגילים לקרות צבניה
צשבתות צמנחה עשרה פסוקים
צזימי פרסיים גזרו גזרה' שלא לעשות
וכיון שנתמלקו סתמלקו: אין נביא
צמנחה זיזי טוב. ואף על גב

דאיתיה שחרית הואיל ומנחה לאו
משום יום טוב אחי לא מוכרינן:
כלל

ד'תני ר' אושעיא (בוותיה) ב'ו. מהכא לא הו צעי למיפוט לעיל דאינו מזכיר חנוכה בצרכת המזון דליכא דדוקא נקט תענית ומעמדות משום תפלה מוסף והוא הדין דחנוכה ומייהו אף צמנוכה ופורים אס לא אמר בתפלה אין מחזירין אותו. דכמניא צהדיא צמוספמא דצרכות (פקד מ"ה): תעניות ומעמדות ערבית שחרית ומנחה ב'ו. מה שפי' הגאונים שאין אנו רגילין לצומרה ערבית ואפילו שחרית שמא יארע לו אונס חולי או צולמוס ונמלא שקרן בתפלתו ומה שש"ס מתפלל שחרית היינו לפי שא"א שלא יענהה אחד מהם וקשה לר"י אס כן היאך ליה ארס תעניתו ופורע הלא ימלא שקרן בתפלתו קודם תקנת הגאונים ולעיל צ"ק (דף י"ה). דלמך ליווך מר וליפרע הלא כבר התפלל תפלת תענית. אלא דהא דמ"א דאמר רב אהרבי ב'ו. מימיה תרמי מילתא דרז למה לי לאשמועינן יום טוב שחל להיות בשבת. וכו' ראש חודש דליכא נביא כלל ומיך ר"י דהא מכלל צהירמא איתמר:

שא"למא שבת אין נביא במנחה. וקשה לר"י דתנן צפרק שלישי דמגילה (דף כ"א. ו) וס"ס ע"ש צשני וצממישי וצשבת צמנחה קורין שלשה ואין מפסירין צבניה ומיך ר"ת דנביא דהכ"ה היינו כמזכיר שהיו מפסירין צמנוכים צשבת צמנחה כדלמך צפרק כל כתי' (לקמן דף קט. ו) צהרעלע פסקי סידרל צמנוכים צשבת צ"ה וצמגילה צ"ה אירי צבניה צמנח:

ולית